

Uluslararası Öğrencilerin Türk Gazetelerini Kullanımına Bir Bakış

Saniye Aybüke BERK*

Öz. Son dönemlerde oldukça talep gören bir alan haline gelen yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan materyaller oldukça önemlidir. Bu alanda son yıllarda çeşitli öğretim, yaklaşım, yöntem ve tekniklere başvurularak birtakım materyaller geliştirilse de şu an yeterli düzeyde değildir. Uluslararası öğrenci bazında öğrencilerin okuma yetilerini geliştirecek ve bu beceri ile akademik ve sosyal alandaki Türkçelerini geliştirecek materyaller çeşitlilik arz etmektedir. Bu materyallerden biri de gazetelerdir. Bu çalışmada da yabancı dil olarak Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türk gazetelerine bakışları ve gazeteler aracılığı ile kültür aktarımı incelenmiş, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilen bir etkinlik örneği sunulmuştur. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 3 doktora, 1 yüksek lisans, 8 lisans seviyesindeki 12 uluslararası öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile görüşülmüştür. Elde edilen veriler MAXQDA 12 nitel veri analizi programı ile ele alınıp betimsel olarak incelenmiştir. Çalışma sonucunda uluslararası öğrencilerden her gün gazete okuyanların sayısının düşük olduğu görülürken Türk gazetelerinde en çok ilgi çeken haberlerin siyasi haberler olduğu tespit edilmiştir. Siyasi haberleri, güncel haberler ve spor haberleri takip etmektedir. Gazetelerdeki uluslararası haberleri ise öğrenciler yetersiz bulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası öğrenci, Türk gazeteleri, gazete, materyal.

* Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, saybukeberk@gmail.com

An Overview of International Students Use of Turkish Newspapers

Abstract. Materials that are used at teaching Turkish as foreign language, which is an area that has drawn attention in the recent years, are quite important. Even though there are several materials developed by referring various educations, approaches, methods and techniques, they are not up to the sufficient level. There are a lot of materials based on international students to improve their reading ability to improve their Turkish on academic and social life. One of these materials are newspapers. In this study, it has been examined the perspective of international students who are learning Turkish as a foreign language to Turkish newspapers and transmission of culture by newspapers, also introduced a practise that can be used at teaching Turkish. A total of 12 international students which includes 3 PhD students, 1 graduate student, 8 undergraduate students were interviewed by semi-structured interview technique. The collected data is examined with MAXQDA 12 qualitative data analysis program as descriptively. As the result of the study, it has been seen that the number of students that reads newspaper everyday is low meanwhile the most interesting news type is political news followed by daily news and sports news respectively. International news on the newspapers were found insufficient by the students.

Keywords: International students, Turkish newspapers, newspaper, material

1. GİRİŞ

1.1 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi ve Tarihi

Yabancı dil, kişinin doğal süreçte edindiği anadilinden farklı, şuurlu olarak öğrendiği dile denir. Türk Dil Kurumu (TDK, 2020) yabancı dil için kişinin “Anadili dışında olan dillerden her biri.” tanımını yapmıştır. Türkçe de çeşitli yollarla yabancı dil olarak öğretilmiştir. “Kimileri Türklerle iç içe ya da komşu olduğu için, kimileri Türklerin yönetimindeki yerlerde yaşayıp devlet kademelerinde görev yapmak için kimileri ticaret yapmak için veya dinini yaymak için Türkçe öğrenmiş, bazıları hayatına farklı bir yön vermek niyetiyle ya da ülkesine istihbarat sağlamak amacıyla Türkçe öğrenmiştir” (Zorbaz, 2013, s. 159). Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmeye başlamasını Hunlar dönemine kadar götürmek mümkündür. Ancak bu dönemlerle ilgili kaynaklarımızın kısıtlı olması sebebiyle yabancı dil olarak Türkçe öğretimini Divanü Lügati’t-Türk ile başlatabiliriz.

Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğretimi son yıllarda önem kazanmaya başlamıştır (Yaylı ve Bayyurt, 2011, 1). “1950 yılından sonra üniversiteler bünyesinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ciddi biçimde ele alınmaya başlanmıştır. Türkçenin öğretimi konusu aslında son yıllarda çok büyük bir önem kazanmıştır. Türk dünyası öğrenci projesi kapsamında 1991 yılından itibaren gençler lise ve üniversitelerde okumak, yüksek lisans ve doktora yapmak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ülkemize getirilmektedir” (Açık, 2008, s. 2). Günümüzde de birçok üniversitede Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır (Göçer, 2009, s. 1301). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi elbette sadece Türkiye ile sınırlı değildir.

2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsü Yurt dışında 40’tan fazla ülkede kurduğu merkezlerle yabancılara Türkçe öğretimi çalışmalarının yanı sıra ülkemizin tanıtımını yapmak amacıyla kültür ve sanat faaliyetlerini sürdürmekte, ayrıca bilimsel çalışmaları desteklemektedir. Türkiye’yi, Türkçeyi, Türk tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye’nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini arttırıp dostluğunu geliştirmek amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.2 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi ve Okuma Becerisi

Okuma, “Göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından değerlendirilmesi ve anlamlandırılması süreci”dir (Özbay, 2007, s. 4). “Beş duyu organının çeşitli hareketlerinden ve zihnin, anlamı kavrama çabasından meydana gelen karmaşık bir faaliyettir. Genellikle,

öğrendiklerimizin %1'ini tatma, %1,5'ini dokunma, %3,5'ini koklama, %11'ini işitme, %83'ünü görme duyusu yoluyla elde etmekteyiz. Bu sonuçlara göre, göze ve kulağa hitap eden okumanın öğrenmede %94 gibi önemli bir paya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır” (Aytaş, 2005, s. 2). Ana dili öğretiminde temel beceriler içerisinde yer alan okuma becerisi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de temel beceriler içindedir. Yabancı dili öğrenen kişinin durumu da okuma becerisinin kazandırılmasını etkilemektedir. “Öğrenciler öğrenmekte oldukları dilin bilgisine, yani tümce bilgisi, sözcük bilgisi ve artalan bilgisine yeterli düzeyde sahip olmadıkları için okuma öğretimin temelinde anlama ulaşma çabası içerisinde olmaktadır. Bir başka deyişle yabancı dilde okuma, metni anlamak için yapılan okumadır” (Okur ve Keskin, 2013, s. 293).

Er (2005, s. 2) ana dilde ve yabancı dilde okuyucuları gözlemlenerek araştırmacıların okuma ile yaptığı tanımları şu şekilde maddelendirmiştir:

“1) Yazılı veya basılı sembollere bellekte önceden edinilmiş bilgilerden hareketle bir anlam verebilme ve bu anlamı mesajın algılanması için kullanabilme yetisi.

2) Yazılı sözcükleri saliselerle ölçülebilecek bir zaman içerisinde tanıyabilme.

3) Değişik düzeydeki ve değişik türdeki bilgilerin anlık ve otomatik kullanımını: görsel, sessel, tümcesel, sözcüksel algılama, metnin anlamını, yazarın niyetini algılama.”

Avrupa Ortak Dil Çerçevesi'ne (2013, s. 72) göre okuma becerisi aşağıdaki şu temel unsurları içermektedir:

- Okuma anlama, genel
- Yazışmaları okuma anlama
- Fikir sahibi olmak için okuma
- Bilgi ve gerekçeleri anlama
- Yazılı talimatları anlama

“Yabancı dil öğrenen kişi genelde okuduğu metnin ana fikri, belirli bilgileri edinme, ayrıntılı anlama ve metindeki göstergeleri anlama gibi nedenlerden ötürü okumaktadır. Bunları geliştirmek için genel okuma anlama, yazışmaları okuyup anlama, yazılı yönergeleri okuma anlama (kullanım talimatları), belirli konuda bilgi edinme tartışma ortamına girmek için okuma ve eğitim-öğretim için okuma gibi okuma çalışmaları yapılmalıdır” (Köse, 2005, s. 2).

Ankara Üniversitesi'nin (2015, s. 161) hazırladığı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı'nda ise "anadil öğretiminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de öğrencilerde belli okuma becerilerinin geliştirilmesine çalışılmaktadır. Bu beceriler şu şekilde maddelendirilmiştir:

1. Başlığı verilmiş bir metnin konusunu kestirme.
2. Okunan metne uygun başlık önerme.
3. Okuma parçasında geçen bilinmeyen sözcüklerin anlamını kestirme.
4. Okunan metin hakkında genel bilgi sahibi olma.
5. Okunan metin hakkında ayrıntılı bilgiyi edinme.
6. Okunan metnin ana fikrini ve yardımcı fikirleri bulma.
7. Okunan metinle ilgili bilgileri transfer etme.
8. Okunan metnin özelliklerini çıkarma.

1.3 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi ve Okuma Materyalleri

Bilimsel metinler, tarihi metinler, felsefi metinler, gazete çevresinde gelişen metinler, kişisel hayatı konu alan metinler, coşku ve heyecanı dile getiren metinler, olay çevresinde gelişen metinler, göstermeye bağlı metinler yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma materyali olarak kullanılmaktadır.

Güneş, (2013, s. 4-7) Türkçe öğretiminde kullanılan metinleri 'edebî metinler, üretilmiş metinler, özgün ve özel metinler, özgün metinler' olarak 4 başlık altında tasnif etmiştir.

Gazeteler, özgün metinler içinde değerlendirilmektedir. "Bu metinler, dil öğretimi için hazırlanmamış, ancak konuşma, kendini ifade etme, öğrenilen kelime ve dil bilgisi kurallarını uygulamaya yardım eden, işitsel, görsel ve yazılı dokümanlardır. Bunlar gazete yazıları, mektuplar, afişler, yemek tarifleri, notlar, şiirler, haberler, resimli romanlar, roman özetleri, hikâyeler vb. olmaktadır" (Coste, 1982 akt. Güneş, 2013, s. 6). "Özgün dokümanlar dil öğretiminden çok iletişim amaçlı üretilmiş veya seçilmiş metinlerdir. Örneğin bir basın makalesi, bir film ya da radyo yayın özeti, bir resim, bir broşür veya tatil anısı gibi" (Seoud, 1997 akt. Güneş, 2013, s. 615). "1970'li yılların başından itibaren yardımcı ders malzemesi olarak kullanılan bant, plak gibi işitsel araçlar; film, fotoğraf, slayt gibi görsel araçlar ve dergi, gazete, el ilanı gibi basılı dokümanlar özgün doküman adını almaya başlamıştır. Öğrencilerin

bu tür metinleri okulun her yerinde bulabileceği ve bunları iletişim aracı olarak kullanabileceği görüşü benimsenmiştir” (Güneş, 2013, s. 615).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de önemli bir yere sahip olan özgün metinlerin Türkçe öğretim programlarında da okutulması tavsiye edilmiştir. “2005 ve 2006 programları dışındaki Türkçe öğretim programlarında ders kitaplarına alınacak metinlerin türleri hakkında doğrudan bir bilgiye yer verilmemiştir. Ancak bazı programlarda (1936, 1948, 1968 İlkokul ve 1981 İlköğretim Programı) öğrencilere ders kitapları dışında farklı türlerde (gazete yazısı, hikâye, masal, efsane, roman, piyes, gezi yazısı, biyografi vb.) kitaplar okumalarının tavsiye edilmesi gerektiği vurgulanmıştır” (Coşkun ve Taş, 2008, s. 70). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de bu metinlerin etkisi ve faydası yadsınamaz. Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programında” da dil becerilerine göre kazanımların tasnifi yapılmıştır. Okuma-anlama becerisi ve yazma becerisinde, gazete ve iletişim araçları ile ilgili olarak sıraladığımız kazanımlara yer verilmiştir.

Okuma-Anlama Becerisi

A2.06. Kitle iletişim araçlarındaki haberlerin ana çizgilerini (yer, zaman, kişiler, konu vb.) çıkarır.

A2.07. Yazılı kitle iletişim araçlarında (gazete, dergi, vb.) ilgilendiği konuları bulur.

A2.08. Yazılı kitle iletişim araçlarındaki ilanlarla ilgili önemli bilgileri belirler.

A2.13. Görselle desteklenmiş hava ve yol durumu, ekonomi, spor haberleri vb. bilgileri ayırt eder.

B1.04. Gazete ve dergilerde güncel konularda görüş belirten makale ve röportajların ana çizgilerini yakalar.

B1.05. Haberlere göz gezdirerek kimin, neyi, nerede yapmış olduğu ilişkin bilgiyi çıkarır.

Yazma Becerisi

B2.02. Gazete ve dergilerdeki yazıların özetini çıkarır.

B2.03. Çeşitli kaynaklardan ve kitle iletişim araçlarından edindiği bilgileri özetler.

1.4 Gazetenin Öğretici Yönü

Kitle iletişim araçları; gazeteler, dergiler, televizyon ve radyo hem gazetecilikte temel bir işlev olan haber verme görevini yerine getirir hem insanları eğlendirir. Kitle iletişim

araçlarının temel işlevi insanların dünya gündeminden, yakın ve uzak çevrelerinden haber almasını sağlamaktır. Kitle iletişim araçlarının iletişim, haber alma – verme ve eğlence dışında da görevleri bulunmaktadır. Kitle iletişim araçlarının bir diğer fonksiyonu da eğitimidir.

Gazete, medyada en yaygın olarak kullanılan, ‘Eğitimde Gazete’ olarak bilinen yayıncının ulusal bir kampanyasının doğrudan sonucudur. Bu girişim, gazetenin geleneksel sınıf metinleri kaynak materyallerini tamamlayıcı ve tamamlayıcı bir eğitim aracı olarak kullanılmasını teşvik etmektedir. ‘Eğitimde Gazeteler’ (NIE) olarak bilinen araştırmaya göre gazete en yaygın kullanılan kitle iletişim aracıdır (Newton, 1985). “Gerçek dünyayı insanların önüne getiren ve güncel bir kaynak olan gazete, eğitimsel, çok yönlü ve dinamik bir öğrenme aracıdır” (Deveci, 2005, s. 162). “Kitle iletişim araçlarından eğitimde özellikle de yetişkin eğitiminde yararlanılmaktadır” (Kocadaş, 2004, s. 133). “Gazeteler, güncel bilgiye ulaşılabilir en kolay kaynaklardan biri olması açısından öğrenme-öğretme amaçlı kullanılabilir” (MEB, 2008).

Gazetenin kolay ulaşılabilen güncel bir bilgi kaynağı olması ve son zamanlarda internet kullanımının yaygınlaşması da gazetenin ilgi gören bir materyal olma özelliğini korumasını devam ettirmiştir. “Gazeteler içerdikleri farklı konulardaki (şehir, ülke, dünya, ekonomi, sağlık, bilişim, kültür-sanat, spor, eğitim vb.) haberler, zengin görsel unsurlar (resim, fotoğraf, şema, grafik, harita vb.) ve her düzeyde (okul öncesinden, yükseköğretime) içerdikleri bilgilerle her derste kullanılabilir bir araçtır. Gazeteler, ders ve ders kitaplarından edinilen bilginin pekiştirilmesinde ve hedeflenen becerilerin kazanılmasında, günlük yayınlanması açısından “her gün yenilenen bir kitap” işlevi görmektedir. Böylece gazete kupürleri, ders kitabından daha ucuz; kesilebilmesi, yapıştırabilmesi, katlanabilmesi açısından da etkili bir kaynaktır” (MEB, 2008).

Eğitimde Gazete (NIE), okullarda gazete kullanımını ilerletmek için 1955 yılında başlayan uluslararası bir programdır. Programın temel amacı okuma, heceleme ve yazma becerilerini geliştirmektir. Buna ek olarak, her seviyedeki öğretmenin gazeteyi sınıftaki müfredat hedeflerine ulaşmak için kullanımına sunar (Vancouver, 2020). ABD ve Kanada’da yaklaşık 600 gazete, her yıl yaklaşık üç milyon öğrenci, doksan bin öğretmen ve on altı bin okulun yer aldığı NIE (Newspaper in Education) programına katılmaktadır (Aix, 1988, s. 2).

Yukarıda da açıklandığı gibi okullarda öğretim materyali olarak gazetelerin kullanımı oldukça yaygındır. “Türk okullarında da 1940’lı yıllarda öğretimde gazeteden yararlanmaya yönelik

çalışmalar yapılmıştır. Daha önce de Ali Suavi, okullarda gazetenin kullanılmasına denemeler yapmıştır” (Erdoğan, 1999).

Günümüzde gazetelere erişmek geçmişe göre çok daha kolay bir hal aldı. Sadece kâğıda yazılı olarak bulunan gazeteler günümüzde internet ortamında erişime açık hale geldi. We Are Social ve Hootsuite tarafından yapılan 2020 yılında Türkiye’de internet kullanımı ve sosyal medya araştırmasındaki istatistiklere baktığımızda Türkiye’de 62 milyon internet kullanıcısı bulunmaktadır. Bu da Türkiye nüfusunun %74’ü demektir. 54 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır. Bu da Türkiye nüfusunun %64’üdür. 77 milyon da mobil kullanıcısı vardır. Bu da Türkiye nüfusunun %92’sini oluşturmaktadır. Araştırmada Türkiye’de en çok ziyaret edilen sitelere baktığımız da ise 1. sırada Google, 2. sırada YouTube, 3. sırada Google TR, 4. sırada Facebook, 5. sırada Sahibinden, 6. sırada En Son Haber vardır. Haberler ile ilgili olarak sıra karşımıza şu gazeteler çıkmaktadır. 13. sırada Akşam, 15. sırada Yeni Akit, 18. sırada Sözcü, 19. sırada Milliyet (Dijilopedi, 2020). Bu verilerden yola çıkarak kullanıcılar tarafından internet ortamındaki gazetelerin okunduğunu söylememiz mümkündür.

1.5 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı ve Gazete

Dil insanlar arasında iletişimin sağlanması ve kültürel alışverişin sağlıklı yapılabilmesi için kullanılan en temel unsurdur. “Dil, sadece kültürün önemli bir parçası değil aynı zamanda kültürün aktarıcısıdır. Bu nedenle yabancı dil öğretiminde kültürel öğelerin aktarılması dil öğrenme sürecini olumlu yönde etkiler” (Bölükbaş ve Keskin, 2010, s. 221). Uluslararası bir öğrenciye Türk dili öğretilirken Türk kültürü de öğretilmelidir. Kültür öğrenmeyen bir öğrencinin dili tam anlamıyla öğrenmesi mümkün değildir. “Yabancı dil öğretiminde amaç, öğrencilerin kültürel yeterliliklerini kazanarak o dili daha iyi anlar ve konuşur hale getirebilmektir” (Çiftci, Batur ve Keklik, 2013, s. 366). “Bir yabancı dili bilmek, bireyin o dildeki sözcükleri ve dil bilgisi yapılarını bilmesinin yanı sıra, bu sözcük ve yapılardan yararlanarak o dili konuşan kişilerle sözlü ya da yazılı iletişim kurabilmesidir. Başka bir deyişle, bir dili bilmek yalnızca o dil hakkında gerekli olan dilbilgisi kurallarını bilmek, yani “dilbilgisel yeti”ye sahip olmak değildir. Aynı zamanda hangi ortamlarda hangi yapı ve sözcüklerin kullanılacağını bilmek demek olan “iletişimsel yeti” ye sahip olmak gerekmektedir. Bunu kazanabilmek için de o dilin kültürü hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir (İşcan, 2011, s. 2). “Öğrencinin, o dilin hitap, teşekkür, kabul etme, reddetme, önerme gibi kullanımları hakkında bilgi sahibi olması gerekir. Öğrencinin kültüründe olan

herhangi bir davranış, söz veya tonlama, öğrendiği dilde farklı olarak algılanabilir. Öğrenci hem dilsel hem de kültürel yapıları öğrendiği sürece o dilde yetkin olabilir. Bundan dolayı yabancı dil derslerinde öğrenilen dilin kültürel öğelerinin aktarımı gereklidir” (Brooks, 1986, s. 128 akt. Okur ve Keskin, 2013: s. 1626).

“Avrupa Konseyi (Council of Europe) 2000 yılındaki bildirgesinde, özellikle öğretilen yabancı dilin sosyokültürel bilgisinin verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Avrupa Konseyinin belirttiği sosyokültürel bilgiler şunlardır:

1. Günlük yaşam,
2. Yaşam koşulları,
3. Kişiler arası ilişkiler,
4. Değerler, inançlar ve tutumlar,
5. Beden dili,
6. Sosyal gelenekler,
7. Geleneksel davranışlar (telc, 2013, s. 103-104).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “yaşayış ve günlük hayat ile ilgili unsurlar aktarılırken kültürel unsurların da verilmesine dikkat edilmelidir. Listelenen bu “unsurlar bize özgü hâlleriyle metinlerde işlenmelidir” (Demir ve Açık, 2011, s. 71). Bu unsurları da gazete metinlerinde görmek mümkündür. Çünkü gazeteler kültürün bir parçası olarak milletlerin bir takım duygu ve düşüncelerini de yansıtmaktadır. Yukarıdaki bilgilerden anlıyoruz ki bir dili yabancı dil olarak öğrenirken o dilin ait olduğu milletin kültürü hakkında da bilgi sahibi olmalıyız. Dil ve kültür birbirinden bağımsız düşünülemez. Bu kültürel öğeler ile ilgili bilgileri çeşitli kaynaklardan öğrenebiliriz. Sosyal hayat içinde öğrenirken güncel ve hayatın içinden bir parça olan gazetelerden de faydalanmamız mümkündür.

Ülkede yaşanan olayların toplumu nasıl etkilediği ve toplumun nasıl tepki verdiği gazetelerde açıkça görülmektedir. Gazetede toplumsal bir olaydan (cinayet, hırsızlık, evlilik vs.) bahseden haberi okuyan öğrenci sosyokültürel çıkarımlarda bulabilir. Gazetede gördüğü tarımsal ekonomi haberi ile ülkedeki gelir kaynaklarını ve yetiştirilen tarım ürünlerini öğrenebilir. Eğitim haberi ile ülke eğitiminden haberdar olurken sanayi, teknoloji gibi konuları içeren haberlere baktığında ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında bir düşünce

geliştirebilir. Gördüğü bir haber fotoğrafı ile ülkedeki görmediği coğrafyaların insanların giyim tarzı ile ilgili bir ipucu yakalayabilir.

1.6 Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı; uluslararası öğrencilerin Türk gazetelerine bakış açısını öğrenmek ve Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gazetelerin materyal olarak kullanımına ilişkin bir öneri sunmaktır.

2. YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Uluslararası öğrencilerin Türk gazetelerine karşı bakış açılarını değerlendirebilmek için bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. “Genel tarama modelleri, bilgi edinilmek istenen evren hakkında, var olan durumu ortaya koyacak verilerin toplanması ve bu verilere dayalı bir yargıya varılması amacıyla yapılır (Öztürk, 2019, s. 79). “Araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmaktır” (Büyüköztürk vd, 2016, s. 178).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Eskişehir şehrinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen uluslararası öğrencileri oluşturmaktadır. Amaçlı ölçüt örnekleme türü kullanılan bu çalışmada, evrenden rastgele seçilen 12 öğrenci oluşturmaktadır. Bunların 8’i erkek, 4’ü kızlardan oluşmaktadır. Çalışmada öğrenciler için Ö1, Ö2... kısaltmaları tercih edilmiştir.

Katılımcılar: Araştırma grubuna ait kişisel veriler şu şekildedir.

Tablo 1. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Kişisel Verileri

Öğrenci	Seviye	Yaş	Cinsiyet	Bölüm
Ö1	C1	19	K	Basın Yayın - Lisans
Ö2	C1	30	E	İşletme – Doktora
Ö3	C1	20	K	Turizm İşletmeciliği – Lisans
Ö4	C1	23	K	Moda Tasarımı – Yüksek Lisans
Ö5	C1	19	E	İşletme – Lisans

Ö6	C1	19	E	Basın Yayın – Lisans
Ö7	C1	20	E	Sinema Televizyon – Lisans
Ö8	C1	25	E	İletişim – Doktora
Ö9	C1	19	K	Sinema Televizyon – Lisans
Ö10	C1	26	E	Uluslararası İlişkiler – Doktora
Ö11	C1	21	E	İnşaat Mühendisliği – Lisans
Ö12	C1	19	E	İstatistik – Lisans

Veri Toplama Araçları

Veriler öğrenciler ile birebir görüşme yapılarak elde edilmiştir. Görüşme (mülakat) formundaki sorular sorulup ses kaydı yapılmış ve kayıtlar betimsel analiz yöntemi ile yazıya dökülerek alınan cevaplar gruplanıp tablolaştırılmış ve nitel analizleri yapılmıştır. Mülakat formu iki Türkçe eğitimi uzmanından görüş alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği tercih edilmiştir. Bu tekniğe göre veriler daha sağlıklı ve kolay elde edilebilir. “Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, yapılandırılmış görüşme tekniğinden biraz daha esnektir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir. Eğer kişi görüşme esnasında belli soruların yanıtlarını başka soruların içerisinde yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları sormayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği sahip olduğu belirli düzeyde standartlık ve aynı zamanda esneklik nedeniyle eğitimbilim araştırmalarına daha uygun bir teknik görünümü vermektedir” (Türnüklü, 2000, s. 547).

Verilerin Analizi

Yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen veriler MAXQDA12 nitel veri analizi programı ile ele alınıp betimsel olarak incelenmiştir. “Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Görüşülen bireylerden doğrudan alıntılara yer verilerek

yapılan betimlemeler zenginleştirilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 239-240). Çalışmada elde edilen bulgular tablolar şeklinde gösterilmiştir. Tabloların betimlemesi yapılarak öğrenci görüşlerinden de örnekler verilmiştir.

3. BULGULAR

Görüşme formunda öğrencilerin ilk olarak cinsiyet bilgileri istenmiştir. Buna göre:

Tablo 2. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Öğrenci Adı	Cinsiyeti
Ö1	K
Ö2	E
Ö3	K
Ö4	K
Ö5	E
Ö6	E
Ö7	E
Ö8	E
Ö9	K
Ö10	E
Ö11	E
Ö12	E
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrencilerin 8’i erkek 4’ü kız öğrencidir. Kız öğrencilerin görüşmeye katılmak istememesi ya da ses kaydına izin vermemesinden dolayı kız öğrenci sayısı erkeklere oranla azdır.

Tablo 3. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenci Adı	Eğitim Durumu
Ö1	Lisans
Ö2	Doktora
Ö3	Lisans
Ö4	Yüksek Lisans
Ö5	Lisans
Ö6	Lisans
Ö7	Lisans
Ö8	Doktora
Ö9	Lisans
Ö10	Doktora
Ö11	Lisans
Ö12	Lisans
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrencilerin 8'i lisans, 3'ü doktora, 1'i yüksek lisans öğrencisidir.

Tablo 4. Ne Sıklıkla Gazete Okursunuz Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Gazete Okuma Sıklığı	Öğrenci Adı
Her gün	Ö1, Ö2
Sık sık	Ö6, Ö7, Ö10,
Haftada bir	Ö8, Ö9
Ayda bir	Ö3 Ö4, Ö5, Ö11, Ö12
Hiç	-

Toplam	12
---------------	----

Görüşmeye katılan öğrencilerin gazete okuma sıklıkları şu şekildedir: Her gün ve haftada bir gazete okuyan öğrenci sayısı 2 iken sık sık gazete okuyan öğrenci sayısı 3, ayda bir gazete okuyan öğrenci sayısı ise 5'tir.

Tablo 5. Türkiye’de Okuduğunuz Gazetelerdeki Haber Kalitesini Nasıl Buluyorsunuz Sorusuna Verdikleri Cevaplar

	Öğrenci Adı
Kaliteli buluyorum.	Ö1, Ö3, Ö4
Kaliteli bulmuyorum.	Ö12
Orta seviyede	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrencilerin Türk gazetelerinin haber kalitesi hakkında düşünceleri şu şekildedir. Öğrencilerin 3’ü kaliteli bulurken 1 öğrenci kaliteli bulmadığı ifade etmiştir. Diğer 8 öğrenci ise haber kalitesini orta seviyede bulduğunu söylemiştir.

Tablo 6. Ülkenizdeki Gazetelerle Türkiye’deki Gazeteleri Birkaç Cümle İle Kıyaslar Mısınız Sorusuna Verdikleri Cevaplar

	Öğrenci Adı
Ülkemdeki gazetelerle Türkiye’deki gazeteler birbirine benzer.	Ö4
Ülkemdeki gazetelerle Türkiye’deki gazeteler birbirinden farklıdır.	Ö10
Türkiye’deki gazeteler ülkemdeki gazetelerden daha iyidir.	Ö1, Ö2, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11
Ülkemdeki gazeteler Türkiye’deki gazetelerden daha iyidir.	Ö3

Bu konuda bir fikrim yok.	Ö5, Ö12
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrenciler ülkelerindeki gazeteleri ve Türk gazetelerini kıyasladıklarında öğrencilerin 7'si Türkiye'deki gazetelerin ülkesindeki gazetelerden daha iyi olduğunu, 2'si bu konuda bir fikri olmadığını söylemiştir.

Ö1: *“Ülkemdeki gazeteciler hükümetin duymak istediklerini söyler. Türkiye'deki hem hükümeti eleştiren ve Türkiye'nin her yerinde yer alan ilginç ve önemli olayları ortaya koyar.”*

Ö7: *“Ülkemde gazeteler her taraflı yazmayı seviyorlar. Türkiye ve ülkemizin gazetelerini kıyaslarsam tek fark gazete demokrasisi olabilir. Tabi Türkiye'de daha gelişmiş, daha kaliteli olabilir.”*

Tablo 7. Türkiye'deki Gazetelerin Dili Zor mu Kolay mı Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Seviye	Öğrenci Adı
Kolay	Ö2, Ö5, Ö6, Ö9, Ö11
Ne kolay ne zor	Ö1, Ö7, Ö10, Ö4, Ö8
Zor	Ö3, Ö12
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrencilerin Türkiye'deki gazetelerin dili hakkında fikirleri şu şekildedir: Öğrencilerin 5'i kolay olduğunu ifade ederken 5'i ne kolay ne zor olduğunu söylemiştir. Zor olduğunu söyleyenlerin sayısı ise 3 kişidir.

Ö6: *“2 yıldan beri Türkiyedeyim, gazetenin %80'ini - %90'ını anlayabilirim.”*

Ö7: *“Bana göre normal. Tabi anlamadığım kelimeler, atasözleri ve jargonlar oluyor arada. Ama anlamını çıkartabiliyorum.”*

Tablo 8. Gazetelerde Dikkatinizi Çeken En Önemli Haberler Hangisidir Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Gazete haberleri	Öğrenci Adı
Siyasi haberler	Ö1, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10
Skandal haberler	Ö1
Şiddet içerikli haberler	Ö2
Teknoloji haberleri	Ö3
Ekonomi haberleri	Ö6
Güncel haberler	Ö4, Ö7, Ö11
Spor haberleri	Ö8, Ö12
Magazin haberleri	Ö9
Uluslararası haberler	Ö10
Toplam	12

Görüşmeye katılan öğrencilere sorulan “Gazetelerde dikkatinizi çeken en önemli haberler hangisidir?” sorusuna öğrencilerin 5’i siyasi haberler, 3’ü güncel haberler, 2’si spor haberleri derken skandal, şiddet içerikli, teknoloji, ekonomi, magazin ve uluslararası haberlerinin her birini tercih eden öğrenci sayısı 1’dir.

Ö2: “Şiddet haberleri, özellikle kadına yönelik şiddet.”

Ö7: “Aslında Türkiye’deki gazeteler çok dikkat çekiyor (yani aşırı). Mesela, Facebook’a bakıyorsun, “SON DAKİKA! Eskişehir’de patlama oldu!” diye bir anons görebilirsin, ancak o habere tıklayarak Eskişehir’de birisinin evinde bir gaz ya da buzdolabı patladığını öğreniyorsunuz.”

Tablo 9. Dünyada ve Türkiye’de En Beğendiğiniz Gazeteler Hangileridir Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Gazete Adı	Öğrenci Adı
Wall Street Journal	Ö1
New York Times	Ö1, Ö2, Ö8
The Telegraph	Ö6
The Mirror	Ö6
The Guardian	Ö6
Euronews	Ö7
Washington Post	Ö8
Vesti.ru	Ö7
BBC	Ö7
Hürriyet	Ö1, Ö6, Ö7, Ö9
Habertürk	Ö2
Cumhuriyet	Ö10
Akşam	Ö8
Yeni Şafak	Ö6
Sabah	Ö1
Milliyet	Ö6
Anadolu Ajansı	Ö11
Çok sık gazete okumuyorum.	Ö3, Ö4, Ö5, Ö12
Toplam	26

Görüşmeye katılan öğrencilere sorulan “Dünyada ve Türkiye’de en beğendiğiniz gazeteler hangileridir” sorusuna öğrencilerin 4’ü çok sık gazete okumuyorum cevabını vermiştir. Uluslararası gazetelerden New York Times 3 öğrenci tarafından tercih edilirken Türk

gazetelerinden Hürriyet 4 öğrenci tarafından tercih edilmiştir. Diğer uluslararası gazeteler ve diğer Türk gazetelerini beğenen öğrenci sayısı 1'dir.

Tablo 10. Türk Gazetelerindeki Uluslararası Haberler Sizce Yeterli mi Sorusuna Verdikleri Cevaplar.

	Öğrenci Adı
Yeterli	Ö9, Ö11
Yeterli değil	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12, Ö8
Bu konuda bir fikrim yok.	Ö4, Ö5
Toplam	12

“Türk gazetelerindeki uluslararası haberler sizce yeterli mi?” sorusuna öğrencilerin 8’i yeterli değil derken 2’si yeterli demiştir. Bu konuda bir fikri olmadığını söyleyen öğrencilerin sayısı ise 2’dir.

Ö1: *“Bence yeterli değil. Bildiğim kadarıyla Türkiye’de bu konuda en fazla bilgi veren TRT World oluyor ama bir gazetecilik öğrencisi olarak bazen biraz taraftar olduklarını düşünüyorum.”*

Ö2: *“Yeterli değil, Türk gazetelerindeki uluslararası haberler hem daha geniş hem de daha derin olması lazım.”*, Ö8: *“Çok fazla takip etmedim ama çok fazla yerel haber var.”*

Tablo 11. Türk Gazetelerindeki Hangi Haberler Sizi Rahatsız Ediyor ve Hangi Bölümleri Gereksiz Buluyorsunuz Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Gazete haberleri	Öğrenci Adı
Siyasi haberler	Ö2, Ö7, Ö8, Ö11
Şiddet içerikli haberler	Ö3
Spor haberleri	Ö11
Magazin haberleri	Ö1, Ö2, Ö6

Rahatsız etmiyor	Ö4, Ö5, Ö9, Ö10, Ö12
Toplam	12

“Türk gazetelerindeki hangi haberler sizi rahatsız ediyor ve hangi bölümleri gereksiz buluyorsunuz” sorusuna öğrencilerin 4’ü siyasi haberlerden, 3’ü magazin haberlerinden, 1’i spor haberlerinden, 1’i şiddet içerikli haberlerden rahatsız olduklarını dile getirirken öğrencilerin 5’i hiçbir haber rahatsız olmadığı söylemiştir. Skandal, teknoloji, ekonomi, güncel ve uluslararası haberler öğrencilerin rahatsız oldukları haberler arasında yer almamıştır.

Ö1: *“Haber niteliğinde olan hiçbir haber gereksiz sayılmaz ama beni en rahatsız eden haberler ünlülerin kilo vermeleri veya skandal hayatları oluyor.”*

Ö2: *“Siyasal haberler rahatsız ediyor beni, magazin haberleri en gereksiz bölümlerden biridir.”*

Ö6: *“Rahatsız demeyeceğim, fakat art (şarkıcıların, oyuncuların skandal haberleri gibi) normalde okumayı sevmiyorum ve okumadan geçiyorum.”*

Ö7: *“Doğudaki olaylar hakkındaki ve geçen seneki olayları çok yazmalarını gereksiz buluyorum ve rahatsız oluyorum, moral düşürücü gibi.”*

Tablo 12. Bildiğiniz 3 Türk Gazete Yazarı Söyler misiniz Sorusuna Verdikleri Cevaplar

Yazar Adı	Öğrenci Adı
Bilmiyorum	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12
Ahmet Hakan	Ö2, Ö9
Yılmaz Özdil	Ö2, Ö7
Yusuf Kaplan	Ö2
Ahmet Altan	Ö7
Can Dündar	Ö9
Hıncal Uluç	Ö7

Toplam

17

“Bildiğiniz 3 Türk gazete yazarı söyler misiniz?” sorusuna görüşmeye katılan öğrencilerin 9’u bilmediğini söylemiştir. Öğrencilerin 2’si Ahmet Hakan’ın, 2’si Yılmaz Özdil’in, 1’i Yusuf Kaplan’ın, 1’i Ahmet Altan’ın, 1’i Can Dündar’ın, 1’i Hıncal Uluç’un ismini vermiştir.

Tablo 13. Gazetelerdeki Haberleri Gerçekçi Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevaplar

	Öğrenci Adı
Hayır, gerçekçi bulmuyorum.	Ö3, Ö6, Ö7
Kısmen gerçekçi buluyorum.	Ö1, Ö2, Ö8, Ö11
Bir fikrim yok.	Ö4, Ö5, Ö9, Ö10, Ö12
Toplam	12

“Gazetelerdeki haberleri gerçekçi buluyor musun?” sorusuna görüşmeye katılan öğrencilerin 5’i bir fikri olmadığını söylerken, 4’ü kısmen gerçekçi bulunduğunu, 3’ü gerçekçi bulmadığını söylemiştir. Gazetelerdeki haberleri gerçekçi bulan öğrenci ise yoktur.

Ö7: “Ben hiçbir habere hemen inanmam. Her taraflı bakarım. Amerika’dan, Avrupa’dan, Rus ve Türk yayınlarından bir habere bakarım ve her birini bambaşka taraflardan buluyorum. Her haberi inceleyerek kendime bir anlam çıkarıyorum.”

Ö3: “Gazetede yazılan hiçbir habere inanmıyorum.”

Tablo 15. Okuduğunuz Gazetelerde Tercih Ettiğiniz Özellikler Nelerdir Sorusuna Verdikleri Cevaplar

	Öğrenci Adı
Tarafsız olması	Ö1, Ö2, Ö3
Güncel olması	Ö3

Profesyonel olması	Ö8
Tercih ettiğim bir özellik yok.	Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12
Toplam	12

“Okuduğunuz gazetelerde tercih ettiğiniz özellikler nelerdir?” sorusuna öğrencilerin 8’i tercih ettiği bir özellik olmadığı söylemiştir. Öğrencilerin 3’ü tarafsız olmasını, 1’i güncel olmasını, 1’i profesyonel olmasını tercih ettiğini ifade etmiştir.

Ö2: “*Objektiflik, güvenilirlik, iktidardan uzak durmak.*”

Ö8: “*Ne kadar profesyonellik ne kadar tercih ediyorum.*”

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1 Sonuç ve Tartışma

Ankete katılan öğrencilerin verdikleri cevaplara bakıldığında öğrencilerin %17’si her gün, %17’si haftada bir, %25’i sık sık, %41’i ayda bir gazete okuduklarını ifade etmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında uluslararası öğrencilerin her gün gazete okuma oranları oldukça düşüktür. Bir dili öğrenirken sadece bu dilin dil bilgisi kurallarını bilmek yeterli değildir; öğrenilen dili konuşan toplumun kültürü öğrenmek de çok önemlidir.

Tanrıkulu ve Çelik, (2019, s. 71) dile hâkim olmak ve dili hızlı öğrenmek için iletişimsel ve kültürel bağlamda bakıldığında öğrencinin konuşmak istediği dilin kültürü hakkında bilgi sahibi olmasının bu sürece olumlu katkı sağlayacağını ifade eder. Dili öğrenen kişi, hem dil ile alakalı yapıları hem de kültürel öğeleri öğrenerek yabancı olarak öğrendiği dile hâkim olabilir. Son dönemde televizyonda yayınlanan bir çay reklamında dükkân sahibi önünden geçen kişiye “çayım sıcak” diye sesleniyor. Bunu duyan uluslararası öğrenci çayın Türk kültüründe öneminden habersizse ona çok anlamsız ve saçma gelecektir. Ancak kültürü bilen, öğrenen kişi tarafından bu cümlenin aslında bir davet anlamı taşıdığı bilinecektir. Gazeteler de aynı söz ettiğimiz televizyon reklamları gibi hem dil becerilerine olumlu etki edecek olmanın yanında kültür aktarımı açısından da önemli bir unsurdur ve öğrenciye hem dilsel hem sosyal hem de kültürel açıdan fayda sağlayacaktır. Günümüzde gelişen teknoloji ve teknoloji araçları sayesinde internet kanalıyla gazetelere ulaşmak da çok daha kolaydır. Hatta

sadece gazeteler yoluyla değil kişisel bloglarla da gazete haberlerine ulaşmak mümkündür. Bu konuyla ilgili Türker, (2019, s. 208) öğrencilerin günümüzdeki teknolojik imkânların etkisiyle bilgiyi edinme ve paylaşma süreçlerinin farklılaştığını okuma becerisinin ihmal edildiğini ve teknolojik araçlarla çoklu ortamlı öğrenmenin ön planı çıktığını dile getirmiştir.

Öğrencilerin gazete metinlerine alıştırılması, bu metinlerin onlar için daha anlaşılır hale gelmesi için dil öğrenimi süresince gazete haberleriyle bir münasebeti bulunması gerekmektedir. Çünkü uzun ve ilk baktığında kendisine karışık gelecek metinlerle karşılaşan öğrenci, bu metinleri okumaya çalışmak yerine ilgilenmemeyi tercih edecektir. Yaptığımız araştırmada da belki öğrencilerin gazete okuma oranlarının bu kadar düşük olma sebebi belki öğrencinin daha önce bu metinlerle karşılaşmamış olmasıdır. Bu konu ile ilgili öğrencilere bir soru sormadık anketimizde bu görüş ancak bir varsayımdır.

Türk gazetelerinin kalitesiyle ilgili uluslararası öğrencilerin %67'si Türk gazetelerinin orta seviyede kaliteli olduğunu, %25'i kaliteli olduğunu, %8'i kalitesiz olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerden ülkelerindeki gazeteler ile Türk gazetelerinin kıyaslanması istendiğinde öğrencilerin %59'u Türkiye'deki gazetelerin ülkesindeki gazetelerden daha iyi olduğu kanaatinde. %8'i ise ülkesindeki gazetelerin Türkiye'deki gazetelerden daha iyi olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %42'si gazetelerde kullanılan dilin kolay olduğunu, %33 orta seviyede olduğunu, %25 zor olduğunu ifade etmiştir. İleri seviyede Türkçe bilen bir öğrenci için bu metinlerin rahatlıkla anlaşıldığı da çıkan sonuçlarda gözükmektedir. Öğrencilerin Türk gazetelerinde en çok ilgisini çeken haberler siyasi haberlerdir. Siyasi haberleri, güncel haberler ve spor haberleri takip etmektedir.

Ankete katılan öğrenciden %67'si "Türkiye'de beğendiğiniz gazeteler hangileridir?" sorusuna en az 1 Türk gazetesi ismi söylemiştir. Öğrencilerin uluslararası haberlere bakışı bu haberlerin yeterli olmadığı yönündedir. Öğrencilerden %67'si Türk gazetelerindeki uluslararası haberleri yeterli bulmazken %16'sı yeterli bulmuş, %17'si de bu konuda herhangi bir fikri olmadığını ifade etmiştir. Türk gazetelerinde uluslararası öğrencileri rahatsız eden haberlerde ilk sırayı siyasi haberler almıştır. Siyasi haberleri magazin haberleri takip etmiştir. Uluslararası öğrencilerin Türk gazete yazarları hakkında çok fazla bilgiye sahip olmadığını söyleyebiliriz. %75'i hiçbir Türk gazete yazarını tanımadığını ifade ederken %25'i ise yazar ismi vermiştir. Öğrencilerden %33'ü Türk gazetelerindeki haberleri gerçekçi bulmadığını, %25'i kısmen gerçekçi bulduğunu, %42'si bu konuda bir fikri olmadığını ifade

etmiştir. Öğrenciler gazetelerde tercih ettiği özellikleri; gazetenin tarafsız olması, güncel olması ve profesyonel olması şeklinde ifade etmiştir.

4.2 Öneriler

Elde ettiğimiz veriler göz önünde bulundurulduğunda uluslararası öğrencilerin Türk gazetelerine çok yakın olmadığı, Türk gazeteleri hakkında fazla bilgi sahibi olmadıklarını görülmektedir.

Orta seviye ile başlanarak B1, özellikle ileri seviyede B2-C1 kurlarında öğrencilerin okuma-anlama, dinleme becerilerinin geliştirilmesinde gazete metinlerinden faydalanmak mümkündür. Öğretici tarafından seçilen haber metinleri internet aracılığı ile bir e-gazeteden sınıfta öğrencilerle birlikte okunup değerlendirilebilir. Orta seviyede daha kısa ve anlaşılır metinler ile başlanan bu çalışma öğrencinin seviyesi ilerledikçe daha zor ve karmaşık metinler seçilerek takip edilebilir. Ders ortamında öğrenciye gazete okuma alışkanlığı kazandırılabilirse öğrencinin hem ülkedeki güncel olayları takip etmesi hem de öğrendiği dili canlı tutması açısından oldukça faydalı olacaktır.

Günümüzde sosyal medya kullanımının yüksek olması kişilerin ulaşmak istedikleri bilgilere, haberlere internet aracılığıyla sosyal medya ile eriştiklerini düşündürmektedir. Yapılan araştırmalara baktığımızda da birçok internet kullanıcısının internet ortamında gazete okuduğunu söyleyebiliriz. İnternet kullanımının yüksek olması ve insanların sosyal medyayı tercih etmesini göz önünde bulundurarak öğrencileri e-gazetelere yönlendirip sosyal medya kullanımından faydalanmamız mümkündür. Hem kolay ulaşılması hem ücretsiz olması öğrencilerin e-gazetelere karşı da ilgisini arttıracaktır.

KAYNAKÇA

- Açık, F. (2008). Türkiye’de Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu Bildirisi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü, Lefkoşa.*
- Aiex, N. K. (1988). Using Newspapers as Effective Teaching Tools. Eric Digest Number 10. <https://eric.ed.gov/?id=ED300847> adresinden 02.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Avrupa Konseyi (2013). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi: öğrenim, öğretim ve değerlendirme.* (çev: Milli Eğitim Bakanlığı). Almanya: telc GmbH.
- Aytaş, G. (2005). Okuma Eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 461-470.

- Bölükbaş, F. ve Keskin, F. (2010). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metinlerin Kültür Aktarımındaki İşlevi. *Turkish Studies*, 5(4), 1-16.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coste, D. (1982). *Apprendre La Langue Par La Littérature, In Littérature Et Communication En Classe De Langue*. Paris, Hatier/Didier, Coll. "Lal"
- Coşkun, E. ve Taş, S. (2008). Ders Kitaplarına Metin Seçimi Açısından Türkçe Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 59-74.
- Çiftçi, M., Batur, Z. ve Keklik, S. (2013). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültür. Okur A., Keskin F. (Ed.). *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı* içinde s. 365-379. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Demirel, Ö, Gökmen, S., Peçenek, D., Araçlı, E., Demir, T., Kuru, E. ve Özdemir, H. F. (2015). *Yabancı Dil olarak Türkçe Öğretimi Programı* (E. Gökmen, Ed.). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi. doi:97860513625
- Demir, A. ve Açık, F. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşım ve Seçilecek Metinlerde Bulunması Gereken Özellikler. *Journal Of Türklük Bilimi Araştırmaları*, 16(30), 51-72.
- Deveci, H. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımı. *Tojet: The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 4(3), 159-166.
- Dijilopedi, (2020). <https://dijilopedi.com/2020-turkiye-internet-kullanimi-ve-sosyal-medya-istatistikleri/> adresinden 03.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Er, A. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde Okuma. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 208-218.
- Erdoğan, İ. (1999). Enformasyon Bilgi Toplumu Dosyası; Bilgi Toplumu Olmanın Gerektirdiği Eğitim Paradigması. *Bilgi ve Toplum Dergisi*, 1, 93-110.
- Göçer, A. (2009). Türkiye’de Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Lise Öğrencilerinin Hedef Dile Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Turkish Studies*, 4(8), 1288-1313.
- Güneş, F. (2013) Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-12.
- Hürriyet, (2020). <http://www.hurriyet.com.tr/Elma-Ureticisinin-Yuzu-Bu-Haberle-Guldu-40605579> adresinden 24.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 4, 29-36.
- Kocadaş, B. (2004). Kitle İletişim Araçları Eğitim İlişkisi. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 4(3), 129-135.

- Köse, D. (2005). *Avrupa Konseyi Yabancı Diller Ortak Başvuru Metnine Uygun Türkçe Öğretiminin Başarıya ve Tutuma Etkisi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Nakipoğlu Schimang, B., Çıkar, M., Genç, A. ve Atalay, C. (2013). *Diller İçin Avrupa Dil Öğretim Çerçevesi Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme* (2.Baskı). http://tr.telc.net/anasayfa_adresinden 03.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Newton, R. (1985). Newspaper in Education: New readers for newspapers. <https://eric.ed.gov/?id=ED300847> adresinden 02.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Okur, A. ve Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Aktarımı: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1619-1640.
- Öztürk Kumandaş, H. (2019). Araştırma Modelleri ve Türkleri. Arık R. S. ve Yılmaz K. (Ed.). *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* içinde s. 76-98. Ankara: Pegem Akademi.
- Özbay, M. (2007). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri 1*. Ankara: Öncü Kitap.
- Séoud, A. (1997). *Pour Une Didactique De La Littérature*. Paris: Hatier.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Çeviri Komisyonu, (2013), *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme*. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- Tanrıkulu, L. ve Çelik, S. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Broşürlerin Kültür Aktarımında Kullanımı. *Alman Dili ve Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 62-73.
- TDK Güncel Sözlük, (2020). http://www.tdk.gov.tr/Index.Php?Option=Com_Gts&Arama=Gts&Guid=Tdk.Gts.59de30c6eda661.82090341 adresinden 24.02.2020 tarihinde alınmıştır.
- Türker, M. S. (2019). Blog Kullanımının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Okumaya Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(2), 199-210.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6(4), 543-559.
- VancouverSun, (2020). <http://www.vancouverSun.com/nie/index.html> adresinden 03.06.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Yaylı D. ve Bayyurt Y. (2011). Yabancı Dil Öğretimi Yaklaşımları ve Yöntemleri. *Yabancılara Türkçe Öğretimi: Politika, Yöntem ve Beceriler*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. Baskı) Ankara: Seçkin Yay.
- Zorbaz, K. Z. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretiminin Tarihi Seyri. Okur A., Keskin F. (Ed.). *Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı* içinde s. 159-169. Ankara: Grafiker yayınları.